

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra informačních technologií a technické výchovy

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora: **Aleš Jaroš**
Studijní program: **Učitelství pro střední školy**
Studijní obor: **Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy a střední školy - informační a komunikační technologie**
Název tématu práce v českém jazyce:
Využití digitálních technologií v přípravě žáka ZŠ do školy
Rok odevzdání: **2019**
Jméno a tituly oponenta: **PhDr. Daniel Tocháček**
Pracoviště: **UK v Praze, PedF, KITTV**
Kontaktní e-mail: **daniel.tochacek@pedf.cuni.cz**

I. Základní náležitosti listinné podoby práce:

- Předložená diplomová práce s názvem *Využití digitálních technologií v přípravě žáka ZŠ do školy* je tvořena 84 stranami vlastního odborného textu doprovázeného obrazovými přílohami a grafy dokumentujícími výsledky realizovaného výzkumu. Práce neobsahuje poznámkový aparát, pouze odkazy na použité informační zdroje uvedené v rámci vlastního odborného textu. Na odborný text navazuje seznam použitých informačních zdrojů v rozsahu 5 stran a 10 stran přílohy. Z hlediska počtu stran, resp. počtu znaků vlastního odborného textu a celkového rozsahu předložená diplomová práce odpovídá požadavkům stanoveným v Opatření děkana č. 37/2017 O podrobnostech pro závěrečné práce.
- Vzhledem k tomu, že elektronická verze práce odevzdaná v systému SIS obsahuje veškeré náležitosti předepsané v Opatření děkana č. 37/2017 O podrobnostech pro závěrečné práce (titulní list; prohlášení autora o samostatnosti, citování a nevyužití práce k jiným účelům; název práce, anotaci, jakož i výčet klíčových slov v českém a anglickém jazyce; obsah; vlastní odborný text; seznam použitých informačních zdrojů; seznam příloh, obrázků tabulek a grafů; přílohu), je možné ji hodnotit po formální stránce jako vyhovující požadovaným kritériím stanoveným pro diplomovou práci.

II. Obsah a odborná úroveň práce:

- Zkoumaná problematika, výzkumné cíle a výzkumné předpoklady diplomové práce jsou uvedeny v první kapitole teoretické části začínající na str. 10. Vymezení problematiky, cílů a předpokladů je stručné, výstižné a logicky provázané. Se stejnou posoupností je pak v Diskuzi a v Závěru práce vyhodnoceno splnění jednotlivých cílů a předpokladů. Mezi stanovenými cíli oponent postrádá takový, jehož obsahem by bylo přenesení (aplikace) výzkumem zjištěných skutečností do praxe, a to alespoň v podobě metodických doporučení pro učitele nebo doporučených postupů pro činnost žáků ZŠ připravujících se do školy. Díky absenci cíle takovéhoho charakteru výsledky práce neopouštějí teoretickou rovinu.
- První kapitola obsahuje rovněž výčet výzkumných metod, jež hodlá autor práce využít v rámci řešení stanovených cílů. Stručná charakteristika výzkumných metod v úvodní části práce by se oponentovi jevila jako postačující za předpokladu, že v dalších částech práce, zejm. v praktické části, bude podrobnějšímu objasnění využití výzkumné metodologie věnován rozsáhlejší prostor. Tento předpoklad však není naplněn zcela, neboť v příslušných kapitolách praktické části některým významným aspektům aplikovaných výzkumných metod není věnována dostatečná pozornost (např. zdůvodnění výběru výzkumného vzorku s ohledem na věkové zastoupení respondentů, objasnění souvislostí některých otázek v dotaznících a rozhovorech se stanovenými cíli práce, podrobnější rozklad statistického vyhodnocení získaných dat, objasnění interpretace výsledků především kvantitativního výzkumu apod.).
- Práce sestává z teoretické a praktické části. Obě části na sebe navazují. V první části autor práce vytváří s oporou v informačních zdrojích teoretické východisko pro část praktickou.
- V teoretické části jsou vymezeny a definovány klíčové pojmy sledované oblasti a dále interpretovány relevantní informační zdroje, kterými jsou ponejvíce odborné publikační výstupy nebo dříve realizované výzkumy, v obou případech s úzkou vazbou na sledované téma. Jakkoliv lze četné části teoretické sekce diplomové práce hodnotit kladně, nalezneme zde i mnohé nedostatky. K těm patří např. ne vždy zcela kompletní citace informačních zdrojů, jejich občasná nepřesná interpretace, věcné chyby (byť nemusí být vždy s ohledem na sledované téma závažné, namátkou kupř. nesprávná geografická příslušnost korejského učitele ByeongGuk Kua), absence zdůvodnění uvedení zrovna určitých konkrétních dat a jiných nikoliv (např. Domácí příprava žáků ve Velké Británii) a též určitá logická neprovázanost jednotlivých úseků teoretické části práce, díky níž může čtenáři unikat, jak spolu jednotlivé části souvisí a proč byla zvolena právě tato posloupnost jednotlivých kapitol.
- Praktickou část práce je možno rozdělit na dvě dílčí součásti, přičemž náplní první je výzkum založený především na dotazníkovém šetření s účastí vybraného vzorku respondentů – žáků jedné mostecké základní školy. Druhou dílčí součástí je výzkum v podobě polostrukturovaného rozhovoru s rodiči žáků druhého stupně stejné základní školy. Ačkoliv oba výzkumy jsou tematicky dobře cílené a z provedených šetření získává autor práce mnohá zajímavá data, je třeba i v tomto případě u praktické části předkládané diplomové práce uplatnit připomínky. Jak již bylo uvedeno výše, problematikým se jeví být oponentovi práce u dotazníkového šetření mezi žáky zejm. výběr výzkumného vzorku s ohledem na věkové zastoupení respondentů bez bližšího zdůvodnění selekce některých ročníků žáků a primární preference 8. ročníku. K diskuzi pak jistě je, zda je možné výsledky takto provedeného šetření s tímto vzorkem respondentů zobecnit, přičemž nyní zcela ponecháváme stranou, že šetření proběhlo pouze na jedné konkrétní ZŠ. Dále se nabízí možnost

rozporovat realizaci rozkladu statistického vyhodnocení získaných dat a související interpretaci výsledků kvantitativního výzkumu. U polostrukturovaného rozhovoru s rodiči se jeví být podstatným nedostatkem vskutku malé množství respondentů (a opět též příslušnost k úzce vymezené konkrétní skupině), díky kterému některé získané odpovědi zcela ztrácejí pro smysluplné využití v celkovém hodnocení smysl (např. dosažené vzdělání rodičů), protože jakákoliv interpretace vazby mezi získanou informací a dopadem na přípravu žáků do ZŠ nutně musí být zatížena velkou statistickou chybou. Oponent tímto nerozporuje dotazník či jeho součásti ale jeho konkrétní nasazení a vyhodnocení.

- Zvolené metody řešení – tedy metodiku realizovaných výzkumů – lze obecně považovat za adekvátní pro diplomovou práci. V případě předkládané práce je, s ohledem na konkrétní nasazení výzkumu na daném výzkumném vzorku k diskusi, zda jsou použity ve shodě se stanoveným cílem a vedou k získání dostatečného množství dat umožňujících po jejich vyhodnocení diplomantem provedeným postupem formulaci relevantních závěrů práce.

III. Výsledky a přínos práce

- S ohledem na míru implementace různých prostředků ICT do vzdělávací sféry, snahu o smysluplné využívání technologií při výchovném a vzdělávacím procesu a naplňování vzdělávacích cílů, lze považovat sledované téma za vysoce aktuální. K publikacím prací zabývajících se problematikou využití digitálních technologií při přípravě žáků ZŠ do školy dochází zatím jen ojediněle. Téma má tedy své opodstatnění a vytvoření práce s tímto zaměřením lze pokládat za užitečný počin s možným potenciálem reálné využitelnosti ve školní praxi.
- Text diplomové práce v aktuální podobě je z převážné většiny teoretickým uchopením předmětné problematiky podpořeným dvojicí realizovaných svým rozsahem nevelkých výzkumů. V částech Závěr a Diskuze diplomant vyhodnocuje splnění cílů, přičemž většinu jednotlivých cílů lze považovat za splněné. Otázkou je, zda byl v práci splněn hlavní cíl a výstupem je odpověď na otázku jakou úlohu hrají digitální technologie v domácí přípravě žáků ZŠ? Oponent vnímá několik nedostatků předložené práce. Při posuzování, zda a jak diplomant splnil stanovené cíle se oponentovi jeví být problematické zejm. zdůvodnění výběru výzkumného vzorku především s ohledem na věkové zastoupení respondentů a možnost zobecnit výsledky šetření, které byly získány na jedné škole, mezi širší populaci žáků ZŠ. Dále pak postrádá srozumitelný rozklad metodiky statistického vyhodnocení pořizovaných dat. Těmto oblastem by měla být věnována diskuze při obhajobě předložené diplomové práce.
- Využití výsledků výzkumu v praxi v podobě vytvoření metodiky pro učitele či návrhu doporučených postupů pro činnost žáků ZŠ připravujících se do školy nepatřilo mezi stanovené cíle práce. Je to škoda, neboť právě takovéto materiály by byly hodnotným výstupem realizované studie jako celku. Absenci takového výstupu však nelze z pozice oponenta diplomantovi vytýkat, neboť při řešení diplomního úkolu neměl tento cíl stanoven. Pokud by se však do budoucna autor práce předmětné problematice věnoval, lze zaměřením na produkci metodického výstupu z pohledu oponenta jediné doporučit.

IV. Zpracování

- Formální a typografické zpracování odpovídá standardům. Práce je většinou ve shodě s normami stanovenými pro úpravu elektronického textu a tvorbu diplomové práce.
- Seznam informačních zdrojů, citace a odkazy na prameny neodpovídají v některých případech v plném rozsahu platné normě ČSN ISO 690. V seznamu použitých informačních zdrojů byly nalezeny chyby ve smyslu nelogického/nesprávného zařazení zdrojů do výčtu uspořádaného dle abecedy.
- Předkládaná práce je psána srozumitelně. Závažnější chyby nebo prohřešky vůči gramatickým a pravopisným pravidlům, stylistickým zásadám či logické stavbě textu nebyly v práci oponentem identifikovány.

V. Další vyjádření, komentáře a připomínky oponenta:

VI. Případné otázky pro obhajobu a náměty do diskuze:

- Zdůvodněte výběr výzkumného vzorku respondentů dotazníkového šetření mezi žáky především s ohledem disproporční věkové zastoupení respondentů ve vzorku. Jak vnímáte možnost zobecnit získané výsledky realizovaného dotazníkového šetření?
- V rámci obhajoby podrobněji vysvětlíte metodiku statistického vyhodnocení dat pořízených během realizovaných výzkumů.
- S využitím výsledků Vámi realizovaných šetření se pokuste ve stručnosti navrhnout klíčová východiska případně vytvářené metodiky využití digitálních technologií při přípravě žáků ZŠ do školy pro učitele.

VII. Celková úroveň práce:

Předkládaná diplomová práce splňuje formální požadavky, které jsou kladeny na tento typ závěrečné práce. K obsahu práce a jejímu zpracování oponent uplatňuje připomínky konkretizované výše v textu posudku. Při obhajobě, ke které oponent práci s výhradami doporučuje připustit, by měla být věnována pozornost zejména realizovaným výzkumným šetřením, jejich metodice a zpracování a interpretaci výsledků.

Předloženou práci doporučuji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení práce stupněm:

V Praze dne: **30. 8. 2019**

.....
podpis